

Према анализи израђених Планава интегритета из области просвете и препознатим ризицима у области управљања институцијом, усваја се

ПРЕПОРУКА

1. ИЗРАДИТИ И ДОНЕТИ УПУТСТВО о закључивању пословних уговора као стандарда доброг управљања и обезбедити све услове за функционисања тог механизма у пракси.
2. ОБЈАВИТИ закључене пословне уговоре на интернет страници институције.

Образложење

Неотпорност система у овој области идентификована је у процесу склапања пословних уговора, јер сам процес није прецизиран регулативом. То значи да у овом контексту и под постојећим околностима, на нивоу система институција просвете и науке постоји простор за арбитрерност, за дискрецију, за могућност да буду закључивани пословни уговори који су на штету јавног интереса, а у корист личних, и сл.

Регулисање склапања пословних уговора и њихове реализације неопходно је, дакле, ради превенције настанка штете (имовинске или по интегритет институције) услед закључења неповољних пословних уговора.

Ако институције закључују уговоре без одређене процедуре постоји могућност настанка штете (имовинске или по интегритет институције) услед закључења неповољних пословних уговора, а необјављивање информација о закљученим пословним уговорима отвара простор за неправилности приликом њиховог закључивања.

Нетранспарентан рад установе омогућава потенцијалне неправилности и/или злоупотребе приликом закључивања уговора.

Према анализи израђених Планава интегритета, недовољно ефикасна контрола поступка издавања просторија школе представља најзаступљенији ризик у надлежностима образовно-васпитних установа.

ПРЕПОРУКА

1. УСПОСТАВИТИ ЕФИКАСАН СИСТЕМ КОНТРОЛЕ ПОСТУПКА ИЗДАВАЊА НЕПОКРЕТНИХ СТВАРИ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ НА КОЈИМА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНЕ УСТАНОВЕ ИМАЈУ ПРАВО КОРИШЋЕЊА, како би систем био у складу са образовном и васпитном функцијом институције, интересом шире друштвене заједнице, као и са другим појединачним или групним интересима који нису у супротности са јавним интересом.
2. УСПОСТАВИТИ ЕФИКАСНУ КОНТРОЛУ ТРОШЕЊА ПРИХОДА стечених на основу издавања у закуп непокретних ствари у јавној својини на којима образовно-васпитне установе имају право коришћења.

Образложење

Анализом израђених Планава интегритета утврђено је да недовољно ефикасна контрола поступка издавања просторија школе представља најзаступљенији ризик у надлежностима основних и средњих школа. Одсуство контроле у овом поступку оставља могућност за настанак корупције, али и неправилности у раду институције. Просторије и дворишта школа дају се у закуп нпр. у време када су потребне ученицима за обављање редовне наставе, затим, у сврху стицања разних видова личне користи или у сврхе које нису у складу са образовном и васпитном функцијом институције, односно време закупа није прилагођено правилима јавног реда и мира прописаних Законом о јавном реду и миру¹.

У поступку израде Планава интегритета, институције су процениле и да у поступку издавања непокретности постоји још један ризик, а то је да постоји могућност да се приходи стечени на основу издавања просторија школе ненаменски троше и/или да се користе у приватне сврхе (контрола стечених прихода није ефикасна).

Извештај ОЕЦД *Јачање интегритета и борба против корупције у образовању* указује да нормативни оквир не одређује шта су дозвољени извори школских прихода, а финансијска контрола школских прихода није довољно јака да би била адекватна, те да „у овом тренутку то чини привредну делатност школа која може представљати опасност по интегритет... Код школа се не контролише да ли износ прихода од услуга и закупнине одговара потписаним уговорима и да ли је у уговорима приказана стварна вредност услуга или простора који се даје у закуп.“²

¹ "Службени гласник РС", бр. 51/92, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - др. закон и 85/2005 - др. закон

² *Јачање интегритета и борба против корупције у образовању*, ОЕЦД 2012, стр. 58-60

Према анализи израђених Планава интегритета из области просвете и препознатим ризицима у области управљања институцијом, усваја се:

ПРЕПОРУКА

1. ДА ОБРАЗОВНЕ УСТАНОВЕ ИЗРАДЕ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦЕ која ће одговарати свим захтевима транспарантности рада и пословања.
2. ДА СВИ ПРОПИСИ КОЈИ УРЕЂУЈУ РАД установе буду објављени на интернет страници.

Образложење

Да би образовање било квалитетно нужан услов је да рад образовне установе буде транспарентан. Грађанима је потребно пружити све информације о раду и услугама које институција пружа.

Од посебног значаја за подизање свести корисника услуга о прописаним правима и обавезама је да установе на интернет страницама поставе интерне акте установе.

Тачком 3.8.2.3 Акционог плана за спровођење националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС и 72/12, у даљем тексту: Акциони план) предвиђен је следећи циљ: обезбеђивање праћења примене кодекса понашања за наставнике. Одговорни субјект за испуњење овог циља је Министарство надлежно за послове просвете, које има обавезу да у року од 8 месеци од дана објављивања Акционог плана изради програм и план кампање ради упознавања наставних радника и ученика/студената са правилима кодекса.

ПРЕПОРУКА

1. ИЗРАДИТИ И ДОНЕТИ ИНТЕРНЕ АКТЕ ИЗ ОБЛАСТИ ЕТИКЕ И ЛИЧНОГ ИНТЕГРИТЕТА (израдити Кодекс професионалног и етичког понашања по нивоима образовања).
2. ИЗМЕНИТИ ПОСТОЈЕЋЕ ИНТЕРНЕ АКТЕ ИЛИ ДОНЕТИ ПОСЕБНИ ИНТЕРНИ АКТ са следећим обавезним елементима : 1) састав, начин избора чланова и рад одговарајућих комисија у чијој ће надлежности бити праћење спровођења Кодекса понашања 2) начин на који ће комисије достављати периодичне извештаје о свом раду надлежном органу управљања установом.

Образложење

Значај израде Кодекса професионалног и етичког понашања је у јасном дефинисању стандарда понашања, не само наставника/професора, већ и ученика/студената. Такође, у наведеним актима или посебним интерним актима мора се прописати одговарајући поступак у коме би се утврђивале повреде Кодекса.

Члан 22. став 1. Закона о јавним набавкама ("*Службени гласник РС*", бр. 124/2012) прописује дужност наручиоца да донесе акт којим ће ближе уредити поступак јавне набавке унутар наручиоца, а нарочито начин планирања набавки (критеријуме, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта), одговорност за планирање, циљеве поступка јавне набавке, начин извршавања обавеза из поступка, начин обезбеђивања конкуренције, спровођење и контролу јавних набавки, начин праћења и извршења уговора о јавној набавци.

ПРЕПОРУКА

1. УСТАНОВЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ДА ДОНЕСУ ИНТЕРНИ АКТ којим ће уредити чланство у комисији за спровођење поступка јавне набавке, њен састав и начин формирања.
2. ЈЕДАН ЧЛАН КОМИСИЈЕ за спровођење јавних набавки мора бити представник родитеља, нарочито када се ради о спровођењу јавних набавки екскурзија, ужина и других набавки које се финансирају или суфинансирају од стране родитеља. Представника родитеља бира Савет родитеља.

Образложење

Родитељи представљају изузетно важну групу која својим активним деловањем (партиципацијом) значајно могу да допринесу побољшању квалитета екскурзија, ужина, и осталих услуга и активности у образованим установама.

Важно је развијати свест родитеља и институције о важности партнерског деловања родитеља, школе и деце, развијати моделе и механизме већег доприноса и активнијег укључивања родитеља у планирање и реализовање важних питања у вези са радом школе.